

Miljörapporten 2014-våren 2015

VD/331/11.00.05.00/2014

LM-H/LM-M/TK/JB/NW

Den miljörapport som årligen publiceras av **Vanda stads miljöcentral** är klar. I miljörapporten har man samlat alla projekt i Vanda under våren 2014 och våren 2015 som stödjer god praxis och hållbar utveckling. Dessutom inkluderar rapporten indikatorerna för hållbar utveckling 2013 och delvis också för år 2014 samt miljöbokslutet och uppföljningsrapporten över stadens miljöprogram 2013–2016.

Ett viktigt mål för miljöledningen i Vanda är att bevara den ekologiska hållbarheten i staden. Riktlinjerna för främjande av ekologisk hållbarhet och miljöskydd i staden på sikt har presenterats i Vandas miljöpolitik för åren 2012–2020.

Vanda stad är med i flera projekt för energibesparingar eller sådana som i övrigt syftar till hållbar utveckling i samarbete med övriga städer och forskningsinstitutioner inom olika sektorer. Principerna för hållbar utveckling genomsyrar hela stadens verksamhet liksom i enskilda workshoppar eller utbildnings- och informationsevenemang.

Enligt förhandsuppgifter minskade Vandas växthusgasutsläpp under 2014 med sammanlagt fem procent i jämförelse med år 2013. Mest minskade utsläppen som förorsakades av konsumtionselproduktionen (-12 %). Utsläppen av fjärrvärme minskade med 7 procent. Utslaget per invånare minskade utsläppen 7 procent i relation till år 2013. Av utsläppen fördelade på Vandas invånare minskade växthusgasutsläppen förorsakade av produktionen av konsumtionsel mest (-13%) samt utsläppen från trafiken (-8%) samt fjärrvärmeproduktionen (-8%).

Hållbarhetsindikatorerna för markanvändningen och stadsstrukturen påvisar att den relativt goda situation som varat redan i några års tid bestått. Enligt målen i generalplanen förtätas och haroniseras stadsstrukturen. Under 2014 byggdes närapå alla bostäder och övriga byggnader inom detaljplanerat område. Tjänsternas tillgänglighet bestod närapå vid det tidigare, med den största förändringen förknippad med skolornas tillgänglighet: andelen av befolkningen som bodde på högst 700 meters avstånd från en grundskola (årskurserna 1–6) minskade med 3,3 procentenheter.

I indikatorerna för belastningen av verksamheten och ekoeffektiviteten skedde den största förändringen under 2014. Användningen av stenkol och framförallt naturgas minskade klart, eftersom el och fjärrvärme började produceras genom förbränning av blandavfall i avfallskraftverket. På basis av de uppgifter för 2013 som finns att tillgå har elkonsumtionen varit i avtagande, medan vattenkonsumtionen återigen ökar. Samma riktningen syns i siffrorna från 2014 för el-, värme- och vattenkonsumtionen för de byggnader som ägs av staden: el och värme konsumerades i mindre omfattning, medan vattenåtgången var större. Luftkvaliteten har förblivit god. Vandas avloppsvatten renas väl enligt sedvanlig modell och belastningen från avloppsvatten har något så när förblivit vid det tidigare.

Växthusgasutsläppen räknat per invånare som förorsakas av trafiken minskade under 2014 med tre procent. Den i flera års tid stadigt ökande tillväxttakten i antalet bilar fortsatte. Under 2014 fanns det i Vanda 525 bilar per tusen invånare. Det är 1,3 procent fler än 2013. Personbilsjettens popularitet ökar från år till år, under 2014 var ökningen över 10 % jämfört med året innan.

Indikatorerna för miljöansvarig konsumtion och miljöfostran från 2014 vittnar om en god utveckling. Upphandlingscentralen gjorde centraliserat konkurrensutsatta upphandlingar omfattande närapå 11,5 miljoner euro. Av dessa upphandlingar hade miljöaspekterna i över 80 procent av fallen en avgörande betydelse när besluten fattades. Antalet miljöcertifierade skolor och daghem ökade. Antalet utbildade ekostödpersoner ökade till 5,4 stycken per hundra anställda i staden. På utfärder i naturen deltog 450 personer, dvs. antalet kvarstod på samma nivå som under 2013.

Uppföljningen av miljöprogrammet 2013–2016

I Vandas miljörapport har man också samlat uppgifterna om de utfallet av målen i stadens miljöprogram 2013–2016. I Vanda stads miljöprogram presenterades sex huvudmål under vilka målen har inrangerats. Huvudmålen är: att utveckla miljömedvetenheten och -ledningen, att förbättra

material- och energieffektiviteten, att företa anpassningar till klimatförändringen, en ekoeffektiv stadsstruktur samt hållbart byggande och användning av byggnader.

Enligt miljöprogrammet kan man genom att stärka miljömedvetenheten styra in de anställda, invånarna och de övriga intressegrupperna i miljöansvarigt beteende. Målsättningen för utvecklandet av miljöledningen är att öka kompetensen när det gäller miljöledning och att inkorporera miljöledningen till att utgöra en del av ledningssystemet.

I chefs- och introduktionsutbildningarna har man fått med miljöfrågor, däremot har miljöutbildning inte ingått i chefernas utbildningspalett. Miljöinformationen har utvecklats och dess planmässighet har utvidgats. Kanalerna för miljöinformation har även utvidgats till de sociala medierna för att garantera en ökning av växelverkan.

Miljömålen finns på styrkortet för verksamhetsområdena för bildning samt social- och hälsovårdsväsendet, liksom styrkortet för de resultatområden som ingår i dessa verksamhetsområden. I målen för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö samt nästan alla dess resultatområden ingår mål som rör miljön. Upphandlingscentralen har också miljömål upptaget på sitt styrkort.

Ett miljösystem av lättare slag har marknadsförts vid miljöutbildningen riktad till affärsverkens och dottersamfundens förvaltningsorgan. Två av samfunden överväger att uppta systemet för användning.

Till anskaffningen av datateknisk utrustning har krav på miljö- och energieffektivitet kopplats. Likaså har användningen av miljökrav i upphandlingarna inom social- och hälsovårdsväsendet samt beställningsservicen framskridit.

Framsteg har nåtts i att minska energikonsumtionen genom att uppmärksamhet fästs vid hur belysning och apparatur används. Avfallsmängderna har inte minskat men sorteringen har förbättrats efter år 2011.

Energirådgivningen och informationen om miljöfrågor riktad till kommuninvånarna och intressegrupperna har intensifierats. HRM:s Klimatinfo och energirådgivningsprojektet i Huvudstadsregionens konsumenter rf:s regi har styrt konsumenterna till att ändra sina konsumtionsvanor genom kampanjer och rådgivning.

Genom åtgärder för anpassning till klimatförändringen bereder man sig på extrema väderförhållanden. Social- och hälsovårdsväsendets beredskapsplan har kompletterats med beredskap inför extrema väderförhållanden. Bedömningen av översvämningsrisker och förmedlandet av informationen till fastighets- och byggnadsbranschens proffs har framskridit väl. Invånarna och fastighetsägarna inom översvämningsbenägna områden har fått information om översvämningsriskerna. I samband med byggloven ges anvisningar om avledningen av dagvatten och till tillståndsansökan måste utredning om vattnens avledning bifogas. Grönområdena utvecklas så att de klarar av växlande väderlek och riktlinjer håller på att sammanställas för att fastställa principer för användningen av växter.

Planeringen av markanvändningen och då särskilt planeringen av områdenas användningsändamål hör till de viktigaste arbetsredskapen i arbetet med att stävja klimatförändringen och anpassningen till den kommande klimatförändringen. Samhällsstrukturen och trafikens lösningar inverkar långt in i framtiden. Byggandet av områdena kring järnvägsstationerna i enlighet med programmet har ökat byggnadseffektiviteten och exploateringsgraden i Björkby, Räckhals och Dickursby. Den mest betydande ökningen har varit i Dickursby på ett avstånd om 400 meter från stationen. En viss tillväxt skedde även i Myrbacka och Sandkulla.

I beredningen av planerna har i vissa områden testats kalkylatorer för att utröna klimatverkningarna. Ett program för att utveckla cyklingen har beretts. Godkännandet av detta program inväntar färdigställandet av det trafikpolitiska programmet. Mängden nya cykelvägar som byggs har minskat, men i Kivistö färdigställdes snabbcykelvägar på runt en kilometer.

Tillfredsställelsen med kollektivtrafikens bytesförbindelser har förbättrats enligt enkäterna om kundtillfredsställelse. Under 2014 var 79 % av resenärerna nöjda.

Ibruktageandet av elbilar har främjats genom att en översiktplan för laddningsställen har gjorts upp. Sammanlagt sex stycken offentliga laddningsställen har byggts i samarbete med Vanda Energi Ab. Den regionala grönzonen har fastställts och den ingår i landskapets planläggningsarbete. En justering av kartan över Vandas interna grönförbindelser har företagits.

I hållbart byggande och användningen av byggnader framhävs ökandet av energieffektiviteten och förbättrandet av kvaliteten. Villkoren för överlåtelse av tomter har kompletterats med bestämmelser om att anläggningar som visar användningen av värme, bruksvatten och el och apparatur som styr dessa ska placeras på ställen där det är lätt och sporrande att följa med och använda dessa mätare. Energieffektiviteten i stadens egna byggnader har förbättrats. Ett betydande projekt för att främja byggandet i trä, Skandinavians största flervåningshus i trä, är som bäst under uppbyggnad på bostadsmässans område i Kivistö. Know-how för att främja byggandet i trä har skaffats genom utbildning.

Tryggandet av tillräckligt med rekreationsområden och att ekosystemtjänsternas funktionsduglighet är centrala faktorer när trivsamma bostadsområden skapas. Biodiversiteten har kommit att beaktas ännu bättre i samband med planering och byggande. I samband med projekt och planer har miljöutredningar i ännu större utsträckningar än tidigare utförts. Dessutom har staden beställt regionala separatutredningar.

Åtgärderna för att bekämpa vägtrafikbullret har inte framskridit. Vägbeläggning som skulle minska bullret har inte använts. Under 2013 byggdes bullervallar på en sträcka om sammanlagt 80 meter medan inga bullervallar har byggts under 2014.

Två utredningar över grundvattenområden har gjorts och utgående från dessa har skyddsplanerna uppdaterats. Vattenkvaliteten i Räckhalsbäcken och Fallbäcken har kontrollerats regelbundet. I Skrakabäcken och Kyrkobäcken har engångsprover tagits i samband med ett diplomarbete. En arbetsgrupp arbetar på att sammanställa en verksamhetsplan för att utveckla Vanda å som ett vattendrag för vandringsfiskar.

Vandas miljörapport 2014–våren 2015 kan studeras [här](http://www.vantaa.fi):
www.vantaa.fi > Ympäristö ja luonto > Ympäristökeskus > Julkaisut > Tutkimukset, selvitykset ja raportit

Miljönämnden 20.5.2015 § 19

Tf. miljödirektörens förslag:

Miljönämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att anteckna miljörapporten 2014 för kännedom.

Beslut:

Miljönämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att anteckna miljörapporten 2014 för kännedom.

Stadsstyrelsen 8.6.2015 § 25

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att föreslå för stadsfullmäktige att Vandas miljörapport 2014–våren 2015 antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till stadsstyrelsens nästa sammanträde.

Stadsstyrelsen 10.8.2015 § 13

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att föreslå för stadsfullmäktige att Vandas miljörapport 2014–våren 2015 antecknas för kännedom.

Behandling:

Det konstaterades att i miljörapportens bilaga 2 "Uppföljning av miljörapporten" under punkt "Förbättring av material- och energieffektiviteten" fattas en sida mellan sidorna 39 och 40. Den saknade sidan läggs till miljörapporten i form av en teknisk korrigering och den korrigerade rapporten läggs till protokollet som bilaga.

Efter stadsstyrelsens sammanträde har man upptäckt tre felaktiga satser i det sjunde stycket. Satserna "Den i flera års tid stadigt ökande tillväxttakten i antalet bilar vände i en brant nedgång. Under 2014 fanns det i Vanda 456 bilar per tusen invånare. Det är 12 procent färre än under 2013" har därmed korrigerats så att de följer ordalydelsen i miljörapporten enligt följande: "Den i flera års tid stadigt ökande tillväxttakten i antalet bilar fortsatte. Under 2014 fanns det i Vanda 525 bilar per tusen invånare. Det är 1,3 procent fler än 2013."

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 24.8.2015 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att Vandas miljörapport 2014–våren 2015 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Dessutom antecknades att i ärendet lämnades följande protokollsuttalande **gemensamt för samtliga fullmäktigegrupper:**

"I och med att stadsfullmäktige antecknar Vandas miljörapport för kännedom påvisar stadsfullmäktige att man anser det vara viktigt att Vanda årligen arrangerar ett temaår i anknytning till miljöfrågor."

Bilaga:

- Vandas miljörapport 2014–våren 2015, Sstyr.10.8.2015 § 13

Anvisning för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

miljöchef Leena Maidell-Münster, tfn 0400 427 705, leena.maidell [at] vantaa.fi

miljöplanerare Tina Kristiansson, tfn 050 314 5684, tina.kristiansson [at] vantaa.fi